

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3043/2017. (III. 7.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.164/2016/4/II. számú ítélete, valamint a Fővárosi Törvényszék Fővárosi Ítéltábla ítéletével helybenhagyott 2.P.24.183/2015/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Alkotmányjogi panaszában a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.164/2016/4/II. számú ítéletét, valamint a Fővárosi Törvényszék Fővárosi Ítéltábla ítéletével helybenhagyott 2.P.24.183/2015/4. számú ítéletét támadta, s kérte annak megsemmisítését. Álláspontja szerint az ítéletek ellentétesek az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésével, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben az indítványozó (felperes) – az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint – Belezna Község Önkormányzata pénzforgalmi betétkönyvéhez kapcsolódóan adatok és információk kiadását, illetve a betétkönyv hitelesített másolatának kiadását kérte az alperes pénzügyesektől. Az alperes válaszában közölte, hogy nem áll módjában az indítványozó kérését teljesíteni, mert az igényelt adatok a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) értelmében banktitoknak minősülnek. Az alperes azzal érvelt, hogy a Hpt. a banktitokkal kapcsolatban nem tartalmaz olyan kifejezett rendelkezést, amely alapján a pénzügyeseknek adatszolgáltatási vagy tájékoztatói kötelezettsége lenne.
- [3] Az indítványozó ezt követően az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvényre (a továbbiakban: Infotv.) hivatkozva pert indított az adatigénylésében megjelölt adatok kiadása iránt. Keresetét az első fokon eljáró Fővárosi Törvényszék 2.P.24.183/2015/4. számú ítéletével elutasította. A másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.164/2016/4/II. számú ítéletével pedig az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Az eljáró bíróságok szerint az adatigénylés megtagadása jogszerű volt, mivel az igényelt adatok banktitok körébe tartoznak, s a Hpt. mint az Infotv.-hez képest speciális jogszabály nem biztosítja annak lehetőségét, hogy banktitok közérdekű adatigénylés keretében a pénzügyes által közzétehető legyen.
- [4] Az indítványozó a másodfokú ítéletet, illetve a másodfokú ítélettel helybenhagyott elsőfokú ítéletet az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésében foglalt közérdekű adatok megismeréséhez való jogba ütközőnek tartotta. Alkotmányjogi panaszának érdemi tartalma szerint az indítványozó a bírói döntéseket azért kifogásolta, mert a bíróságok nem vizsgálták, hogy az igényelt adatok nemcsak banktitoknak, hanem üzleti titoknak is minősülnek; ha vizsgálták volna, akkor – állítása szerint – az üzleti titok megismerésére irányuló adatigénye a Hpt.-re hivatkozással nem lett volna jogszerűen megtagadható. Az indítványozó szerint továbbá „a bírói döntések ellentétesek az Alaptörvény fent megjelölt rendelkezésével, mert a bírói döntések ellehetetlenítik azt, hogy a közérdekű adatokhoz közvetlenül, meghatalmazás nélkül” hozzáférjen. Sérelmezte ugyanis (valójában nem közvetlenül a bírói döntések, hanem adatigénye teljesítésének pénzügyeseti megtagadása kapcsán), hogy a pénzügyes által kezelt adat megismerését akkor tették volna lehetővé, „ha arra vonatkozóan a korábbi közérdekű adat birtokos meghatalmazást ad”.
- [5] Az indítványozó a bírósági eljárás kapcsán az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét kérte megállapítani azért, mert az elsőfokú bíróság kezelőirodája nem biztosította számára az ügy irataihoz (ellenkérelemhez) való hozzáférést a tárgyalás előtt azon a napon, amikor személyesen a kezelőirodát felkereste, s az ellenkérelmet csak a tárgyaláson ismerhette meg. Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való joga sérelmét kérte megállapítani amiatt, mert az előzőekkel kapcsolatos panaszbeadványával – állítása szerint – „a bíróságok nem foglalkoztak”.

- [6] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról, az 56. § (2) bekezdése értelmében pedig a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [7] Az Abtv. 27. §-a értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozó alkotmányjogi panaszát a Fővárosi Ítéletábrla 2.Pf.20.164/2016/4/II. számú ítélete ellen nyújtotta be, amellyel szemben nem volt további rendes jogorvoslatnak helye.
- [8] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. §-a alapján benyújtott alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani. A támadott ítéletet az indítványozó jogi képviselője 2016. július 5-én vette kézhez. Alkotmányjogi panaszát 2016. július 12-én adta postára az alapügyben első fokon eljáró Fővárosi Törvényszék részére, ezért a panasz határidőben benyújtottnak tekinthető.
- [9] Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglalt, az indítványokkal szemben támasztott követelményeknek ugyanakkor csak részben felelt meg.
- [10] Az indítványozó megjelölte bár az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit, valamint a támadott bírói döntést, amelynek megsemmisítését kérte. Alkotmányjogi panasz az indítványozó hiánypótlásra való felhívása ellenére sem nem tartalmaz azonban indokolást arra nézve, hogy a támadott bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel. Az alkotmányjogi panasz nem tartalmazta „az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét” [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pont], illetve az „indítványban foglalt kérelem részletes indokolását” [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e)* pont].
- [11] Az indítványozó az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésére hivatkozva lényegében azt kifogásolta, hogy a Hpt. vonatkozó rendelkezései alapján vizsgálta felül a bíróság a banktitok megismerésére irányuló adatigény teljesítésének megtagadását, s azt a Hpt. és az Infotv. együttes alkalmazásával – banktitok miatt, illetve azért, mert az indítványozó a 2015. július 17-i adatigényléséhez nem csatolta az adott banktitok megismerését engedélyező önkormányzati hozzájárulást [60/2014. (IX. 12.) Kt. határozat] – jogszerűnek fogadta el. Az indítványozó indítványának e részében nem azt fejtette tehát ki, hogy konkrétan miért tartja magát a bírói döntést, a bírói jogértelmezést alaptörvény-ellenesnek, hanem valójában az alkalmazott jogszabály, a Hpt. vonatkozó, a banktitok megismerését korlátozó, adatigényének megtagadását jogszerűen lehetővé tevő rendelkezései miatt vélte azt, hogy alapjog-sérelme következett be.
- [12] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésére hivatkozva pedig lényegében azt sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság kezelőirodáján néhány nappal a tárgyalás előtt az iratbetekintés során a benyújtott ellenkérelmet nem ismerhette meg, azt csak a tárgyaláson tudta megismerni. (Az indítványozó az ellenkérelem alaposabb áttanulmányozása érdekében a tárgyalás elhalasztását azonban nem kezdeményezte.) Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésére hivatkozva továbbá azt kifogásolta, hogy „a jogorvoslat elmaradt” a panaszbeadványa kapcsán, amit a tárgyalást követően azért terjesztett elő, mert az ellenkérelem előzetes megismerését nem biztosították számára. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a fentiekkel összefüggésben nem indokolta azt, hogy miért tartja magát a támadott bírói döntést (az ellenkérelem tárgyaláson történő megismerése miatt, illetve a tárgyalás után előterjesztett panaszának elbírálása hiányában) alaptörvény-ellenesnek.
- [13] Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is hangsúlyozza: indokolás hiányában a kérelem nem felel meg határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében írt követelményének, annak elbírálására nincs lehetőség. Az indítványban kifejezetten meg kellett volna jelölni, hogy a támadott bírói döntés az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseit miért sérti. [34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [212]]. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-a alapján az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés alkotmányossági felülvizsgálatára van jogköre. Az Alkotmánybíróság a bírói ítéleteket csak akkor bírálhatja felül, ha azok az Alaptörvény által megszabott értelmezési tartományt megsértik, és ezáltal a bírói döntés alaptörvény-ellenes lesz.

- [14] Minderre tekintettel az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján megállapította, hogy az indítvány nem felelt meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdésének *b)* és *e)* pontjaiban foglaltaknak, ezért az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h)* pontja alapján az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2017. február 21.

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1394/2016.

